

# ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ ΚΑΙ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΥ

## ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Πολύκαρπος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρεσβύτεροι  
τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ παροικούσῃ  
Φιλίππους· ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ  
θεοῦ παντοκράτορος καὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ  
τοῦ σωτῆρος ἡμῶν πληθυνθείη.

### I

1. Συνεχάρην ὑμῖν μεγάλως ἐν τῷ κυρίῳ ἡμῶν  
Ἰησοῦ Χριστῷ, δεξαμένοις τὰ μιμήματα τῆς  
ἀληθοῦς ἀγάπης καὶ προπέμψασιν, ὡς ἐπέβαλεν  
ὑμῖν, τοὺς ἐνειλημένους τοῖς ἀγιοπρεπέσιν δεσμοῖς,  
ἅτινά ἐστιν διαδήματα τῶν ἀληθῶς ὑπὸ θεοῦ καὶ  
τοῦ κυρίου ἡμῶν ἐκλελεγμένων· 2. καὶ ὅτι ἡ  
βεβαία τῆς πίστεως ὑμῶν ρίζα, ἐξ ἀρχαίων  
καταγγελλομένη χρόνων, μέχρι νῦν διαμένει καὶ  
καρποφορεῖ εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν,  
ὃς ὑπέμεινεν ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν ἕως θανάτου  
καταντῆσαι, ὃν ἤγειρεν ὁ θεός, λύσας τὰς ὠδῖνας  
τοῦ ᾄδου· 3. εἰς ὃν οὐκ ἰδόντες πιστεύετε χαρᾷ

ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῳ, εἰς ἣν πολλοὶ ἐπιθυμοῦσιν εἰσελθεῖν, εἰδότες, ὅτι χάριτί ἐστε σεσωσμένοι, οὐκ ἐξ ἔργων, ἀλλὰ θελήματι θεοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

## II

1. Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας ὑμῶν δουλεύσατε τῷ θεῷ ἐν φόβῳ καὶ ἀληθείᾳ, ἀπολιπόντες τὴν κενὴν ματαιολογίαν καὶ τὴν τῶν πολλῶν πλάνην, πιστεύσαντες εἰς τὸν ἐγείραντα τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόντα αὐτῷ δόξαν καὶ θρόνον ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· ᾧ ὑπετάγη τὰ πάντα ἐπουράνια καὶ ἐπίγεια, ᾧ πᾶσα πνοὴ λατρεύει, ὃς ἔρχεται κριτῆς ζώντων καὶ νεκρῶν, οὗ τὸ αἷμα ἐκζητήσῃ ὁ θεὸς ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων αὐτῷ. 2. ὁ δὲ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ ἡμᾶς ἐγερεῖ, ἐὰν ποιῶμεν αὐτοῦ τὸ θέλημα καὶ πορευώμεθα ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἃ ἠγάπησεν, ἀπεχόμενοι πάσης ἀδικίας, πλεονεξίας, φιλαργυρίας, καταλαλιᾶς, ψευδομαρτυρίας· μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας ἢ γρόνθον ἀντὶ γρόνθου ἢ κατάραν ἀντὶ κατάρας. 3. μνημονεύοντες δὲ ὧν εἶπεν ὁ κύριος διδάσκων· Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· ἀφίετε, καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν· ἐλεᾶτε, ἵνα ἐλεηθῆτε· ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν· καὶ ὅτι μακάριοι οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ διωκόμενοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.

### III

1. Ταῦτα, ἀδελφοί, οὐκ ἐμαυτῷ ἐπιτρέψας γράφω ὑμῖν περὶ τῆς δικαιοσύνης, ἀλλ' ἐπεὶ ὑμεῖς προεπεκαλέσασθέ με. 2. οὔτε γὰρ ἐγὼ οὔτε ἄλλος ὅμοιος ἐμοὶ δύναται κατακολουθῆσαι τῇ σοφίᾳ τοῦ μακαρίου καὶ ἐνδόξου Παύλου, ὃς γενόμενος ἐν ὑμῖν κατὰ πρόσωπον τῶν τότε ἀνθρώπων ἐδίδαξεν ἀκριβῶς καὶ βεβαίως τὸν περὶ ἀληθείας λόγον, ὃς καὶ ἀπὸν ὑμῖν ἔγραψεν ἐπιστολάς, εἰς ἃς ἐὰν ἐγκύπτητε, δυνηθήσεσθε οἰκοδομῆσθαι εἰς τὴν δοθείσαν ὑμῖν πίστιν. 3. ἥτις ἐστὶν μήτηρ πάντων ἡμῶν, ἐπακολουθούσης τῆς ἐλπίδος, προαγούσης τῆς ἀγάπης τῆς εἰς θεὸν καὶ Χριστὸν καὶ εἰς τὸν πλησίον. ἐὰν γὰρ τις τούτων ἐντὸς ἧ, πεπλήρωκεν ἐντολὴν δικαιοσύνης· ὁ γὰρ ἔχων ἀγάπην μακρὰν ἐστὶν πάσης ἁμαρτίας.

### IV

1. Ἀρχὴ δὲ πάντων χαλεπῶν φιλαργυρία. εἰδότες οὖν ὅτι οὐδὲν εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, ἀλλ' οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι ἔχομεν, ὀπλισώμεθα τοῖς ὀπλοῖς τῆς δικαιοσύνης καὶ διδάξωμεν ἑαυτοὺς πρῶτον πορεύεσθαι ἐν τῇ ἐντολῇ τοῦ κυριοῦ. 2. ἔπειτα καὶ τὰς γυναῖκας ἡμῶν<sup>1</sup> ἐν τῇ δοθείσῃ αὐταῖς πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἀγνείᾳ στεργούσας

<sup>1</sup> The MSS read ὑμῶν "your," but the confusion between ὑμῶν and ἡμῶν is so common that "our" may safely be restored.

τούς ἑαυτῶν ἄνδρας ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ καὶ ἀγα-  
πώσας πάντας ἐξ ἴσου ἐν πάσῃ ἐγκρατεία, καὶ τὰ  
τέκνα παιδεύειν τὴν παιδείαν τοῦ φόβου τοῦ θεοῦ·  
3. τὰς χήρας σωφρονούσας περὶ τὴν τοῦ κυρίου  
πίστιν, ἐντυγχανούσας ἀδιαλείπτως περὶ πάντων,  
μακρὰν οὔσας πάσης διαβολῆς, καταλαλιᾶς,  
ψευδομαρτυρίας, φιλαργυρίας καὶ παντὸς κακοῦ,  
γινωσκούσας ὅτι εἰσὶ θυσιαστήριον θεοῦ καὶ ὅτι  
πάντα μωμοσκοπεῖται, καὶ λέληθεν αὐτὸν οὐδὲν  
οὔτε λογισμῶν οὔτε ἐννοιῶν οὔτε τι τῶν κρυπτῶν  
τῆς καρδίας.

## V

1. Εἰδότες, οὖν, ὅτι θεὸς οὐ μυκτηρίζεται,  
ὀφείλομεν ἀξίως τῆς ἐντολῆς αὐτοῦ καὶ δόξης  
περιπατεῖν. 2. ὁμοίως διάκονοι ἄμεμπτοι κατεν-  
ώπιον αὐτοῦ τῆς δικαιοσύνης ὡς θεοῦ καὶ  
Χριστοῦ διάκονοι καὶ οὐκ ἀνθρώπων· μὴ διά-  
βολοι, μὴ δίλογοι, ἀφιλάργυροι, ἐγκρατεῖς περὶ  
πάντα, εὐσπλαγχνοὶ, ἐπιμελεῖς, πορευόμενοι κατὰ  
τὴν ἀλήθειαν τοῦ κυρίου, ὃς ἐγένετο διάκονος  
πάντων· ᾧ ἐὰν εὐαρεστήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι,  
ἀποληψόμεθα καὶ τὸν μέλλοντα, καθὼς ὑπέσχετο  
ἡμῖν ἐγείραι ἡμᾶς ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι ἐὰν πολιτευ-  
σώμεθα ἀξίως αὐτοῦ, καὶ συμβασιλεύσομεν αὐτῷ,  
εἶγε πιστεύομεν. 3. ὁμοίως καὶ νεώτεροι ἄμεμπ-  
τοι ἐν πάσῃ, πρὸ παντὸς προνοοῦντες ἀγνείας  
καὶ χαλιναγωγοῦντες ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς κακοῦ.  
καλὸν γὰρ τὸ ἀνακόπτεσθαι ἀπὸ τῶν ἐπιθυμιῶν  
ἐν τῷ κόσμῳ, ὅτι πᾶσα ἐπιθυμία κατὰ τοῦ  
πνεύματος στρατεύεται, καὶ οὔτε πόρνοι οὔτε

μαλακοὶ οὔτε ἀρσενοκοῖται βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσουσιν, οὔτε οἱ ποιούντες τὰ ἄτοπα. διὸ δέον ἀπέχεσθαι ἀπὸ πάντων τούτων, ὑποτασσομένους τοῖς πρεσβυτέροις καὶ διακόνοις ὡς θεῷ καὶ Χριστῷ· τὰς παρθένας ἐν ἀμώμῳ καὶ ἀγνῇ συνειδήσει περιπατεῖν.

## VI

1. Καὶ οἱ πρεσβύτεροι δὲ εὐσπλαγχοι, εἰς πάντα ἐλεήμονες, ἐπιστρέφοντες τὰ ἀποπεπλανημένα, ἐπισκεπτόμενοι πάντα ἀσθενεῖς, μὴ ἀμελοῦντες χήρας ἢ ὀρφανοῦ ἢ πένητος· ἀλλὰ προνοοῦντες αἰεὶ τοῦ καλοῦ ἐνώπιον θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἀπεχόμενοι πάσης ὀργῆς, προσωποληψίας, κρίσεως ἀδίκου, μακρὰν ὄντες πάσης φιλαργυρίας, μὴ ταχέως πιστεύοντες κατὰ τινος, μὴ ἀπότομοι ἐν κρίσει, εἰδότες ὅτι πάντες ὀφείλονται ἐσμέν ἁμαρτίας. 2. εἰ οὖν δεόμεθα τοῦ κυρίου, ἵνα ἡμῖν ἀφῆ, ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς ἀφιέναι· ἀπέναντι γὰρ τῶν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ ἐσμέν ὀφθαλμῶν, καὶ πάντα δεῖ παραστήναι τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ καὶ ἕκαστον ὑπὲρ αὐτοῦ λόγον δοῦναι. 3. οὕτως οὖν δουλεύσωμεν αὐτῷ μετὰ φόβου καὶ πάσης εὐλαβείας, καθὼς αὐτὸς ἐνετείλατο καὶ οἱ εὐαγγελιστάμενοι ἡμᾶς ἀπόστολοι καὶ οἱ προφήται, οἱ προκηρύξαντες τὴν ἔλευσιν τοῦ κυρίου ἡμῶν· ζηλωταὶ περὶ τὸ καλόν, ἀπεχόμενοι τῶν σκανδάλων καὶ τῶν ψευδαδέλφων καὶ τῶν ἐν ὑποκρίσει φερόντων τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου, οἵτινες ἀποπλανῶσι κενοὺς ἀνθρώπους.

## VII

1. Πᾶς γὰρ ὃς ἂν μὴ ὁμολογῇ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθέναι, ἀντιχριστός ἐστιν· καὶ ὃς ἂν μὴ ὁμολογῇ τὸ μαρτύριον τοῦ σταυροῦ, ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν· καὶ ὃς ἂν μεθοδεύῃ τὰ λόγια τοῦ κυρίου πρὸς τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας καὶ λέγῃ μήτε ἀνάστασιν μήτε κρίσιν, οὗτος πρωτότοκός ἐστι τοῦ σατανᾶ. 2. διὸ ἀπολιπόντες τὴν ματαιότητα τῶν πολλῶν καὶ τὰς ψευδοδιδασκαλίας ἐπὶ τὸν ἐξ ἀρχῆς ἡμῖν παραδοθέντα λόγον ἐπιστρέψωμεν, νήφοντες πρὸς τὰς εὐχὰς καὶ προσκαρτεροῦντες νηστείαις, δεήσεσιν αἰτούμενοι τὸν παντεπόπτην θεὸν μὴ εἰσενεγκεῖν ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, καθὼς εἶπεν ὁ κύριος· Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

## VIII

1. Ἀδιαλείπτως οὖν προσκαρτερῶμεν τῇ ἐλπίδι ἡμῶν καὶ τῷ ἄραβῶνι τῆς δικαιοσύνης ἡμῶν, ὃς ἐστὶ Χριστὸς Ἰησοῦς, ὃς ἀνήνεγκεν ἡμῶν τὰς ἀμαρτίας τῷ ἰδίῳ σώματι ἐπὶ τὸ ξύλον, ὃς ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· ἀλλὰ δι' ἡμᾶς, ἵνα ζήσωμεν ἐν αὐτῷ, πάντα ὑπέμεινεν. 2. μιμηταὶ οὖν γενώμεθα τῆς ὑπομονῆς αὐτοῦ, καὶ ἐὰν πάσχωμεν διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, δοξάζωμεν αὐτόν. τοῦτον γὰρ ἡμῖν τὸν ὑπογραμμὸν ἔθηκε δι' ἑαυτοῦ, καὶ ἡμεῖς τοῦτο ἐπιστεύσαμεν.

## IX

1. Παρακαλῶ οὖν πάντας ὑμᾶς, πειθαρχεῖν τῷ λόγῳ τῆς δικαιοσύνης<sup>1</sup> καὶ ἀσκεῖν πᾶσαν ὑπομονήν, ἣν καὶ εἶδατε κατ' ὀφθαλμούς οὐ μόνον ἐν τοῖς μακαρίοις Ἰγνατίῳ καὶ Ζωσίμῳ καὶ Ῥούφῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις τοῖς ἐξ ὑμῶν καὶ ἐν αὐτῷ Παύλῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις. 2. πεπεισμένους ὅτι οὗτοι πάντες οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον, ἀλλ' ἐν πίστει καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ ὅτι εἰς τὸν ὀφειλόμενον αὐτοῖς τόπον εἰσὶ παρὰ τῷ κυρίῳ, ᾧ καὶ συνέπαθον. οὐ γὰρ τὸν νῦν ἠγάπησαν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανόντα καὶ δι' ἡμᾶς<sup>2</sup> ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀναστάντα.

## X

1. In his ergo state et domini exemplar sequimini, firmi in fide et immutabiles, fraternitatis amatores, diligentes invicem, in veritate sociati, mansuetudine domini alterutri praestolantes, nullum despicientes. 2. Cum possitis benefacere, nolite differre, quia eleëmosyna de morte liberat. Omnes vobis invicem subiecti estote, conversationem vestram irreprehensibilem habentes in gentibus, ut ex bonis operibus vestris et vos laudem accipiatis et dominus in vobis

<sup>1</sup> τῷ λόγῳ τῆς δικαιοσύνης GI., om. Eus.

<sup>2</sup> Here G breaks off, but the rest of the sentence is given by L Eus.

non blasphemetur. 3. Vae autem, per quem nomen domini blasphematur. Sobrietatem ergo docete omnes, in qua et vos conversamini.

## XI

1. Nimis contristatus sum pro Valente, qui presbyter factus est aliquando apud vos, quod sic ignoret is locum qui datus est ei. Moneo itaque ut abstineatis vos ab avaritia et sitis casti<sup>1</sup> veraces. Abstinete vos ab omni malo. 2. Qui autem non potest se in his gubernare, quomodo alii pronuntiat hoc? Si quis non se abstinerit ab avaritia, ab idololatria coinquinabitur et tamquam inter gentes iudicabitur, qui ignorant iudicium domini. Aut nescimus, quia sancti mundum iudicabunt? sicut Paulus docet. 3. Ego autem nihil tale sensi in vobis vel audivi, in quibus laboravit beatus Paulus, qui estis in principio epistulae eius. De vobis etenim gloriatur in omnibus ecclesiis, quae dominum<sup>2</sup> solae tunc cognoverant; nos autem nondum cognoveramus. 4. Valde ergo, fratres, contristor pro illo et pro coniuge eius, quibus det dominus paenitentiam veram. Sobrii ergo estote et vos in hoc; et non sicut inimicos tales existimetis, sed sicut passibilia membra et errantia eos revocate, ut omnium vestrum corpus salvetis. Hoc enim agentes vos ipsos aedificatis.

<sup>1</sup> An *et* after *casti* would be natural, but it is only found in two of the MSS of L.

<sup>2</sup> Some MSS. of L read *deum* instead of *dominum*.



## XII

1. Confido enim vos bene exercitatos esse in sacris literis et nihil vos latet; mihi autem non est concessum. Modo, ut his scripturis dictum est, irascimini et nolite peccare, et sol non occidat super iracundiam vestram. Beatus, qui meminerit; quod ego credo esse in vobis. 2. Deus autem et pater domini nostri Iesu Christi, et ipse sempiternus pontifex, dei filius Iesus Christus, aedificet vos in fide et veritate et in omni mansuetudine et sine iracundia et in patientia et in longanimitate et tolerantia et castitate; et det vobis sortem et partem inter sanctos suos et nobis vobiscum et omnibus, qui sunt sub caelo, qui credituri sunt in dominum nostrum et deum<sup>1</sup> Iesum Christum et in ipsius patrem, qui resuscitavit eum a mortuis. 3. Pro omnibus sanctis orate. Orate etiam pro regibus et potestatibus et principibus atque pro persequentibus et odientibus vos et pro inimicis crucis, ut fructus vester manifestus sit in omnibus, ut sitis in illo perfecti.

## XIII

1. Ἐγράψατέ<sup>2</sup> μοι καὶ ὑμεῖς καὶ Ἰγνάτιος, ἵν' εἰάν τις ἀπέρχηται εἰς Συρίαν, καὶ τὰ παρ' ὑμῶν

<sup>1</sup> *Et deum* is omitted by some of the MSS of L.

<sup>2</sup> The Greek is here again available from the quotation in Eusebius.

ἀποκομίση γράμματα· ὅπερ ποιήσω, ἐὰν λάβω  
καιρὸν εὐθετον, εἴτε ἐγώ, εἴτε ὄν πέμπω<sup>1</sup> πρε-  
σβεύσοντα καὶ περὶ ὑμῶν. 2. τὰς ἐπιστολὰς  
Ἰγνατίου τὰς πεμφθείσας ἡμῖν ὑπ' αὐτοῦ καὶ  
ἄλλας, ὅσας εἶχομεν παρ' ἡμῖν, ἐπέμψαμεν ὑμῖν,  
καθὼς ἐνετείλασθε· αἴτινες ὑποτεταγμένοι εἰσὶν  
τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ, ἐξ ὧν μεγάλη ὠφεληθῆναι  
δυνήσεσθε. περιέχουσι γὰρ πίστιν καὶ ὑπομονὴν  
καὶ πᾶσαν οἰκοδομὴν τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν  
ἀνήκουσαν. Et de ipso Ignatio et de his, qui cum  
eo sunt, quod certius agnoveritis, significate.

#### XIV

Haec vobis scripsi per Crescentem, quem in  
praesenti commendavi vobis et nunc commendo.  
Conversatus est enim nobiscum inculpabiliter; credo  
quia et vobiscum similiter. Sororem autem eius  
habebitis commendatam, cum venerit ad vos. In-  
columnes estote in domino Iesu Christo in gratia cum  
omnibus vestris. Amen.

<sup>1</sup> πέμπω Eus. *miserō* (= πέμψω) L.